BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIATIUNII"

Anul 47-lea Duminică 17 Septembrie 1939 Nr. 38

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Un număr: 3 lei — Apare în fiecare Duminecă — Un număr: 3 lei

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Proprietar-Director: N. BRATU, fost Senator

Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Regina Maria No. 57

Inreg. la Trib. Sibiu No. 187—1938.

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Regina Maria 57 (fostă Cisnădiei
Prețul înseratelor
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Stricta neutralitate

România este o țară pașnică. Acest adevăr nu este de dată nouă sau numai datorit împrejurărilor actuale.

Istoria Românilor stă ca mărturie de-alungul veacurilor, arătând noblețea sufletului, distinsă moștenire a calităților dacoromane.

Totdeauna strămoșii noștri au stat în bună înțelegere cu vecinii, căutând ca prin străduințele continue să fie într'adevăr un popor de ordine și de civilizație la gurile Dunării.

Eroismul proverbial al Românului s'a ivit numai atunci când dușmanul ne-a încălcat hotarele, — numai când cineva s'a atins de drepturile noastre sfinte. Atunci strămoșii au dovedit cu prisosință că sângele dacoroman nu și-a pierdut calitățile de luptă.

Ca și odinioară, astăzi România dorește să trăiască în pace, purtând cu vrednicie torța civilizației în sud-estul european.

Dacă, din nefericire, războiul a izbucnit între câteva state europene, cu atât mai mult poporul român caută să-și păstreze stricta neutralitate, contribuind la localizarea focului împreună cu celelalte state ce au rămas în afară de conflict.

In repetate rânduri, Iubitul nostru Suveran a spus-o răspicat, și după El, ceilalți factori de răspundere: „Nu avem nimic de revendicat, nu râvnim la bunurile nimănui". Dorim să muncim în liniște între hotarele noastre firești.

In Consiliul ținut la Palatul Cotroceni, sub înalta președenție a M. S. Regelui, s'a hotărît încă odată, în mod limpede, ca România să păstreze stricta neutralitate față de beligeranții din actualul conflict.

Se va observa păzirea strictă a regulelor ce decurg din această atitudine, a tuturor regulelor neutralității stabilite prin convențiunile internaționale față de țările aflate în război.

Inaltul consiliu a aprobat în unanimitate acțiunea diplomatică dusă de guvern până în prezent și măsurile militare luate pentru apărarea fruntariilor.

Iată dar că, după consiliul de miniștri din 4 Septembrie, d-nii Consilieri Regali au hotărît și ei în ședința dela Palatul Cotroceni poziția României, față de evenimentele actuale, ca să se știe de toată lumea.

Strânși uniți în jurul Tronului, toți cetățenii români, fără deosebire de naționalitate, așteaptă, cu calm viitorul, având toată încrederea în priceperea conducătorilor și în puterea armatei române.

Mersul războiului

Războiul declarat la 1 Septemvrie, adecă acum două săptămâni, prezintă două laturi foarte interesante. Pe frontul polonez, războiul a luat o desvoltare în galop, iar pe frontul franco-german am putea spune că înaintează ca melcul. Și totuși, fiecare latură își are motivarea ei, ceeace vom descrie pe scurt în cele următoare.

Trupele germane, foarte numeroase și bine organizate, folosindu-se numai de motoare în loc de cai, înaintează cu mare repeziciune pe teritoriul Poloniei.

Armata polonă a luptat, în primele zile, să împiedece înaintarea prin diferite puncte pe unde pornise Germanii. Dar se vede, că Polonezii n'au fost destul de mulți și bine organizați, așa că Germanii i-au înfrânt, au trecut mai departe cu mașinile motorizate, înaintând din toate părțile în direcția capitalei Varșovia.

Polonia, care numai cu o zi înainte de începerea luptelor decretase *mobilizarea generală*, probabil n'a avut destule trupe! cu toate cele necesare, pe un front atât de mare. Așa se poate explica înaintarea atât de repede a trupelor germane.

Pe de altă parte, conducerea germană a lucrat cu un mare tâlc. Au pornit repede și au atacat cu putere dela nord și sud spre Varșovia, pe când la vest de Varșovia au stat aproape în loc — crezând că aci se vor băga Polonezii și vor înainta chiar spre teritoriul german — ca astfel Germanii să-i încercuiască.

Polonezii au înțeles însă tâlcul. Ei au înaintat spre vest, ci s'au retras chiar înapoi, părăsind unele localități proprii, prin ceeace grosul armatei lor a scăpat de încercuire și de a fi prinsă cu nemiluita, de pildă pe la Poznan (Posen).

Astfel resvoltându-se luptele, — mai mult prin fugă, unii și alții, decât luptând pe teren, — în timp de 15 zile s'a produs, am putea spune, o adevărată minune: jumătate Polonia a căzut sub influența germană. Această parte de țară nu e încă în toată forma și în amănunțime ocupată, dar până de prezent totul merge în această direcție.

Pe de altă parte, deși Germanii au ocupat un foarte mare teritoriu, ei n'au răpus armata polonă. Aceasta va fi perdut mult armament, echipament, alimente, etc., totuși a scăpat cum s'ar zice „cu fuga". Chiar câteva zeci de mii de prizonieri nu contează cine știe ce, considerând că nu vor avea prea mulți morți și răniți, fiindcă până acum nu s'au dat lupte așa mari, cum s'ar fi putut întâmpla între alte împrejurări.

Dar ce va face în viitor armata polonă? In zilele trecute se credea, că se va retrage până la marele râu Vistula, iar aci se va reorganiza pentru a opune rezistență și a porni eventual la ofensivă contra armatei germane.

Ultimele știri arată, că aceasta cu greu se va putea face. Germanii urmăresc încă mereu pe Polonezi. Nu le dă răgaz de refacere. Câtă vreme și până unde îi urmăresc, nu se poate ști de prezent.

Că Germanii ar vrea să ocupe întreagă Polonia, e cam greu a presupune. Dar e totuși cu putință să țintească și aceasta, dacă Rusia va sta și mai departe pe loc.

Aici e de observat însă un lucru: trupele germane au pătruns deja în teritoriul fost al Rusiei înainte de 1918; teritoriul polon fost al monarhiei austro-ungare n'a fost încă întreg ocupat. Lupte mari sunt de prezent în jurul Lembergului (Lwow).

Iată, pe scurt, cum se desvoltă luptele pe frontul polonez. A prevedea sfârșitul acestor lupte, e foarte greu de prezent. Cine știe ce surprize mai putem avea!

Ce privește desvoltarea luptelor de pe frontul de vest (franco-german), aci merge totul foarte încet. Aci sunt imense întăriturî pe ambele părți. Totul se face cu mare grije. (Asupra fortificațiilor celor două linii, Maginot și Siegfried, citiți amănunte în altă parte a foii de azi).

Deasemenea citiți unele amănunte în comunicatele oficiale, apoi cercetați hărțile date. In felul acesta e mai ușor a-și face cititorul o icoană asupra mersului războiului actual, care pare să fie numai la început.

Contra știrilor false

COMUNICATUL SUBSECRETARIATULUI DE STAT AL POLIȚIEI

Subsecretariatul de Stat al Poliției aduce la cunoștința publică, că diverși indivizi iresponsabili, răspândesc tot felul de știri fanteziste ce au darul să alarmeze.

Cetățenii patrioți și conștienți, sunt rugați să nu dea crezare decât informațiunilor cuprinse în comunicatele Președinției de Consiliu.

Guvernul țării nu are nimic de ascuns cetățenilor ei.

Toți acei care se îndeletnicesc cu știri false vor fi identificați, urmăriți și arestați, urmând să suporte rigorile legii.

Cetățenii cu dor și drag de țară sunt rugați să ajute autoritățile polițienești, în acest scop, fixând și denunțând poliției cu curaj patriotic pe cei care sunt în această vină.

Luptele în Polonia

Comandamentul suprem al armatei germane a comunicat în ziua de 13 Septemvrie c., următoarele :

Armata dela est, cu aripele sale dela nord şi sud, au continuat în ziua de 12 Septembrie urmărirea grabnică a armatelor polone din regiunea Przemysl (foşta Galiţie).

Trupele germane au ocupat localităţile Sambor si Jaworow, iar unităţile rapide au ajuns până la Lwow (Lemberg).

Grupul polon încercuit la sud de Radom a încetat să existe.

In prezent, se evaluează prada de război formată din tunuri şi armament de tot felul. Numărul prizonierilor este considerabil.

Toate încercările celor cinci divizii şi 2 brigăzi de cavalerie polone încercuite în apropiere de Kutno, de a străpunge frontul spre Sud, n'au izbutit.

Diviziile germane au dat un contra-atac din toate părţile.

Unităţi puternice au trecut, la est şi la sud de Varşovia, de şoseaua şi de linia ferată Varşovia-Siedlice, iar aripa extremă dela est a trupelor motorizate se găseşte la 40 km. spre nord de Brest.

Departe, în spatele frontului, divizia 18 polonă, retrăgându-se prea târziu dela Lomza, către sud, a fost forţată să dea lupta la nord de râul Bug.

Aviaţia a atacat ieri cu succes şoselele, căile ferate şi podurile dela est de Vistula.

In gara Krystynopol, trei trenuri sunt în flăcări. Aerodromul dela Luck a fost grav avariat. Fabrica de avioane dela Biala Podlask a fost incendiată.

Au fost distruse 14 avioane poloneze. Două dintre acestea au fost doborîte în luptele aeriene. Recunoaşterea aeriană a dat rezultate foarte bune şi foarte importante pentru statul major.

*

Pe frontul dela vest, avantgărzile germane au dat un contra-atac şi au reluat colina Birnberg, situată la circa şase kilometri spre sud-est de Saarbrück. Pe această colină erau două companii inamice.

In celelalte sectoare lupte fără importanţă între avantgărzi.

Nici un atac aerian nu s'a dat contra teritoriului Reichului.

Comunicatele 12 şi 13 ale armatei polone

Paris, 13 Sept. (Rador). — Agenţia „Havas" transmite următoarele două comunicate polone, primul primit cu întârziere :

Comunicatul No. 12 :

„După lupte crâncene trupele germane au început să se retragă din împrejurimile imediate ale capitalei.

Lupte înverşunate se dau la nord-est de Varşovia, în regiunea Marki şi dealungul liniei ferate Varşovia-Wilno. Intr'un loc cavaleria polonă, urmărind pe inamic, a luat zece care de asalt germane.

Aviaţia inamică a bombardat cartierele mărginaşe dela nordul Varşoviei şi localitatea Marymont, precum şi şoseaua Grojec, dela sud-estul capitalei. Aviaţia germană a continuat să bombardeze căile ferate.

Trupele polone care operează pe teritoriul Posnaniei au început un atac eficace.

Comunicatul No. 13 din seara de 13 Septembrie ora 20.30 :

In regiunea Kutno-Lowics continuăm lupte, provocând inamicului pierderi serioase.

Au fost doborîte 30 avioane inamice.

Detaşamentele noastre au respins atacul pe linia Modlin-Zegrze.

Bombardamentul Varşoviei continuă.

ALTE AMĂNUNTE GERMANE

Berlin, 13 Sept. Rador). — Agenţia telegrafică germană D. N. B. comunică

Trupele rapide germane au ajuns până la şoseaua care leagă oraşele Lemberg şi Lublin în apropiere de Rawa Ruska şi de Tomaszow.

Fortăreaţa dela Modlin, situată la vărsarea râului Narew în Vistula, a fost încercuită de trupele germane.

Trupele continuă atacul contra Varşoviei. In urma lor rămân cantităţi foarte mari de arme şi artilerie, părăsite de poloni. Au fost capturate şi multe alimente şi muniţii.

Harta frontului polonez
Polonia ocupată e neagră, cea încă neocupată e albă

La Radom, trupele noastre au găsit o pradă bogată de muniţii, aparate sanitare, alcool, tutun şi piele.

Populaţia polonă atacă armata germană

Bătrâni găsiţi morţi lângă mitralieră

Berlin, 14 Sept. (Rador). — Agenţia germană D. N. B. transmite :

Comandamentul suprem al armatei declară, că va lua măsuri contra atacurilor comise de polonezi împotriva trupelor germane pe teritoriul oraşelor şi satelor, cari nu sunt teritorii de război.

Din raportul unei singure divizii, cu privire la primele două zile de lupte în Polonia, rezultă că această măsură este necesară din cauza actelor sângeroase comise de franctirorii poloni

După ocuparea localităţii Torciniec, soldaţii unui regiment de infanterie au fost primiţi amical de locuitori, dormind chiar în case. La ora 23.30, pe neaşteptate, casele au fost atacate şi civilii au tras asupra soldaţilor. Pierderile au fost de 3 morţi şi 6 grav răniţi.

Atunci când un regiment de infanterie a trecut prin localitatea Weglewice, comandantul a strâns populaţia bărbătească şi a îndemnat-o la calm. Trecerea regimentului s'a făcut fără incidente.

Când însă o baterie de artilerie a trecut prin localitate, locuitorii au tras cu armele asupra soldaţilor. Şi aci s'au înregistrat pierderi.

Un regiment de infanterie, care trecea pe lângă o porumbişte, a fost atacat cu focuri de mitralieră, în apropiere de Leliwa. Artileria a bombardat marginea porumbiştei. Făcându-se apoi cercetări s'a găsit o femeie moartă lângă o mitralieră.

Atunci când parte dintr'un regiment de artilerie se aduna lângă podul din apropiere de localitatea Wyszanow, în ziua de 2 Sept. franctirorii polonezi au deschis focul din interiorul unor case cari până atunci păreau liniştite. Trupele au suferit pierderi.

La trecerea prin Ostrowek a unui regiment de artilerie s'au tras focuri de armă de către civili, în noaptea de 2 spre 3 Sept.. Tot atunci s'a tras şi asupra soldaţilor unui regiment de pioneri, cari lucrau la repararea unui pod. Focurile au fost trase din pomi, de către tinerii polonezi şi de către civili. Tot aci a fost găsit lângă o mitralieră un bătrân de 70 ani.

Toate aceste fapte dovedesc că nu poate fi vorba de acţiuni izolate, ci că războiul de franctirori a fost pregătit de guvernul polon. Indemnurile şovinilor poloni, adresate prin posturile de radio-Varşovia şi Lemberg, au fost deci urmate de franctirorii poloni.

Amănunte date de Poloni asupra luptelor

Lwow (Lemberg), 13 Sept. (Rador). — Corespondentul agenţiei „Havas" transmite:

Situaţia pe întreg frontul dela Bug la San, în zorii celei de a treisprezecea zi de lupte, rămâne confuză.

Motivul acestei confuziuni este că corpurile de trupă ale celor două armate în prezent se întrepătrund pe un front de peste 700 km. : în acelaşi timp, atacurile de o parte si de alta se dau în direcţii cu totul diferite.

Se pot totuşi desprinde următoarele fapte, privitoare la centrul şi la cele două aripi extreme ale vastului front, care tind de astfel să se lungească şi mai spre sud, în urma pătrunderii în bazinul Nistrului a unui corp de armată german compus din trupe specializate în războiul de munte şi întărite de unităţi motorizate rapide.

In nord-est trupele germane cari au trecut de Narew şi de Lomza, şi-au strâmbat axa înaintării spre est în direcţia Bugului. Ele au fost întărite de unităţi blindate şi motorizate care acţionează mai ales pe stânga axei de înaintare a acestor coloane şi par să formeze o flanc-gardă pe linia generală Bialystok-Brzesc (Brest-Litowsk) pe Bug. Este sigur că prezenţa atât de înaintată la est de Varşovia a acestei armate germane constituie o ameninţare serioasă. Se pare însă că linia Bugului n'a fost trecută în nici un punct.

In centru, rezistenţa Varşoviei, care se exercita în zilele trecute chiar la limita cartierelor mărginaşe ale oraşului, a putut fi împinsă cu mult mai la vest. Trupele regulate care alcătuesc garnizoana oraşului au văzut misiunea lor considerabil uşurată, graţie concursului miliţiei şi al batalioanelor de lucrători.

Situaţia este mai confuză în vasta buclă pe care o formează cursul Vistulei, şi care

are aproape în centru oraşul Lodz. Trupele germane motorizate, care înaintau pentru a lua Varşovia cu forţa, au busculat la dreapta şi la stânga axei lor de înaintare numeroase posturi de trupă polone, mai ales între Lodz şi Vistula, în regiunea Kutno şi în nordul voevodatului Kielce. Aceste trupe, de o importanţă foarte variabilă sunt în marş cu direcţia generală Vistula, pentru a ajunge grosul forţelor polone care se regrupează îndărătul liniei frontului. Ele dau lupte înverşunate pe flancurile coloanelor germane, mai ales în regiunea Kutno, Lodz şi Radom. Prin simpla lor prezenţă, ele au silit comandamentul german să fie extrem de prudent. După repedea înaintare germană dela vest la est, trupele germane dau acum lupte la nord şi la sud-est de axa lor de aprovizionare, spre a proteja zona etapelor contra unor atacuri de flanc şi de spate.

In noul sector de sud, în regiunea Sanului superior şi a Nistrului superior lupta este deosebit de îndârjită în jurul vechei fortăreţe austriece Przemysl, pe care germanii încearcă să o cuprindă şi pe la sud şi pe la nord.

După ce au trecut de regiunea muntoasă, ele pot în acest scop desfăşura în câmpia galiţiană unităţile motorizate care în cursul întregei campanii au fost întrebuinţate de dânşii pe o scară întinsă, ca mijloc de ruptură şi în acelaş timp în misiunile cavaleriei, de exploatare a succesului dela început.

Regiunea Nistrului superior formează o câmpie vastă, între contra forturilor Carpaţilor care se întinde până în regiunea Przemysl şi până în Platoul Cristalin al Podoliei, în regiunea Tarnopol. Indată după eşirea din munţi, aproape la înălţimea localităţii Sanbor, Nistrul îşi întinde pe câmpie cursul nesigur, încet şi liniştit, care însă dă adeseori peste maluri, provocând inundaţii. In sus de Sanbor, râul formează chiar o lungă insulă mlăştinoasă, un fel de deltă internă.

In cercurile militare polone se observă, că apărarea poloneză a fost îngreunată în cursul săptămânii trecute de seceta anormală care a redus în chip considerabil apa râurilor şi a micşorat cu atât mai mult importanţa lor ca obstacole pe teren. Totuşi de două zile, pe tot întinsul Poloniei a început să cadă o ploaie de toamnă. Cercurile polone speră că „al cincilea element: noroiul", pe care Napoleon însuşi l-a cunoscut în Polonia, va începe să joace un rol care va face cu mult mai grea acţiunea corpurilor motorizate germane, chiar pe rarile şosele bune desfundate de pe acum de grelele vehicule de război, şi ale căror poduri peste apele umflate de ploi sunt distruse de pe acum fie de soldaţii din geniu poloni, fie de propriile bombardamente ale germanilor.

Cui se datoresc succesele germane în Polonia

Varşovia, 14 Sept. (Rador). — Agenţia telegrafică „Pat" transmite:

In cercurile observatorilor străini situaţia depe front este comentată astfel:

Succesele de până acum ale Germanilor se datoresc în primul rând faptului, că armata germană dispune de cel puţin 16 divizii motorizate, care sunt în stare să facă până la 25 kilometri pe oră. Germanii dispun deasemeni de şase divizii blindate, care înaintează cu o viteză destul de mare.

Timpul, care s'a menţinut până acum frumos, a avantajat mult înaintarea trupelor motorizate germane.

Cu toate acestea, pierderile armatei polone sunt relativ foarte mici şi dacă se ajunge la o luptă de massă, germanii cari în prezent duc numai lupte de mişcare, vor întâmpina rezistenţă foarte puternică, cu toate că din punct de vedere numeric armata germană este mult superioară.

Terenul din spatele armatelor germane de înaintare nu este deloc încă consolidat şi luptele continuă chiar pe terenurile depăşite de unităţile motorizate germane.

Timpul ploios, care se anunţă, va îngreuia în mod serios situaţia armatelor germane, care au înaintat mult prea repede, depărtându-se astfel de centrele lor de aprovizionare.

ALTE AMĂNUNTE ASUPRA LUPTELOR

Varşovia, 14 Sept. (Rador). — Agenţia „Pat" transmite:

Trupele poloneze se retrag sub presiunea forţelor cu mult superioare ale inamicului pe direcţia Kaluszyna-Kielce.

Oraşul Lwow a rezistat cu succes unităţilor blindate, respingând pe inamic.

Luptele în împrejurimile Varşoviei continuă.

*

Lwow, 14. (Rador). — Agenţia „Pat" mai transmite:

In legătură cu comunicatul comandamentului german, care a anunţat măsuri represive faţă de populaţia civilă din oraşele poloneze, care opune rezistenţă trupelor germane, se subliniază în cercurile polone că nu este vorba decât de o auto-apărare a populaţiei poloneze.

Incă din prima zi a ostilităţilor aviaţia germană atacă continuu oraşele deschise, târgurile şi chiar satele în care nu se găsesc obiective militare şi nici armată.

Aviatorii germani aruncă bombe incendiare asupra localităţilor cu populaţie civilă.

In mai multe localităţi cum sunt: Zyrardow, Kutno, Tomszow, etc., unde nu există apărare anti-aeriană, aviatorii germani au sburat la o înălţime mică, trăgând cu mitralierele în case.

Există deasemeni mii de martori poloni şi străini, cari confirmă că aviatorii germani trag cu mitralierele asupra populaţiei civile care se refugiază în câmp deschis din terenurile bombardate.

La fel şi asupra turmelor păzite de ciobani se dau atacuri cu mitralierele şi cu bombe din partea aviaţiei germane.

Toate aceste fapte, comise de aviatorii germani, provoacă populaţia civilă ameninţată cu moartea chiar în casele sale şi o sileşte la auto-apărare.

In asemenea condiţiuni nu poate fi vorba de lupte de guerila, atunci când populaţia îşi apără viaţa, ci pur şi simplu de auto-apărare.

Noui desbateri în parlamentul englez

Declaraţiile d-lui prim-ministru Chamberlain şi Lordului Halifax

In şedinţa de Mercuri 13 Septemvrie a Camerei Comunelor d. Chamberlain a făcut o nouă declaraţie asupra desfăşurării războiului.

Primul ministru a informat Camera asupra şedinţei de Marţi 12 Septemvrie a consiliului suprem de război franco-englez, arătând că „situaţia actuală a fost în întregime examinată discutându-se măsurile ce trebuesc luate în viitorul cel mai apropiat".

D. Chamberlain a subliniat apoi hotărîrea poporului francez şi a poporului englez „nu numai să-şi îndeplinească întru totul obligaţiile faţă de Polonia, ci să pună capăt odată pentru totdeauna încordării necunoscute de a trăi sub ameninţarea neîncetată a agresiunii naţional-socialiste."

Primul ministru a amintit atitudinea hotărîtă a „popoarelor din comunitatea britanică de peste mări."

După o scurtă expunere a situaţiei pe cele două fronturi — polon şi francez — d. Chamberlain a trecut la capitolul operaţiilor navale şi a afirmat, că din totalul de 1.165.000 tone ale vapoarelor germane aflate pe mare sau în porturi neutre şi aliate, la începutul conflictului „aproape toate vasele au fost curăţate de pe largul mărilor".

In Camera Lorzilor au vorbit lordul Stanhope, lordul preşedinte al consiliului şi lordul Halifax. A urmat apoi o importantă desbatere în jurul problemei bombardării oraşelor deschise.

Anglia şi Franţa nu pot încheia pace cu actualul guvern german

Londra, 13 Sept. (Rador). — Corespondentul agenţiei telegrafice „Havas" transmite următoarele ştiri primite dela Ministerul Britanic de informaţii:

„Cercurile londoneze bine informate atribuie un interes considerabil svonurilor primite din diferite isvoare, cu privire la ofertele de pace ce ar putea să fie făcute.

Poziţia guvernului Majestăţii Sale şi a guvernului francez este, evident, bine cunoscută şi a mai fost expusă în chip limpede. Această poziţie este, că cele două puteri n'ar putea negocia pacea decât cu un guvern german în rolul căruia ar putea să se încreadă în aşa fel încât să poată privi viitorul cu deplină siguranţă.

Lucrul acesta nu poate fi aşteptat din partea lui Hitler, căci technica lui de agresiune brutală faţă de toate ţările negermane, unele după altele este acum patentă pentru toată lumea.

Odată ce guvernul în care se va putea avea încredere va fi la putere în Germania şi odată ce răul săvârşit va fi reparat, guvernul britanic va fi, fără nici o îndoială, dispus, după cum a arătat în mai multe rânduri, să examineze, în consultare cu aliaţii şi cu celelalte puteri amice, mijlocul de a se institui o pace justă şi echitabilă în Europa.

In aceste împrejurări ar fi posibil să se examineze în acelaşi timp şi modul cum s'ar putea reajusta condiţiile economice, în aşa fel încât să se permită tuturor puterilor să tragă un beneficiu mutual din resursele mondiale.

Controlul circulaţiei trenurilor

Pentru a se înconjura accidentele de cale ferată şi a se asigura bunul mers al trenurilor, direcţiunea generală a înfiinţat cu începere dela 15 Septemvrie 1939 un serviciu de control special.

Indatoririle persoanelor însărcinate cu acest control sunt: să facă inspecţii permanente, atât ziua cât şi noaptea, cu trenurile de orice categorie, prin staţiuni, triaje, depouri, gări, de formaţii de trenuri, etc., urmărind modul executării serviciului de mişcare, tracţiune şi întreţinere, în legătură cu siguranţa căilor ferate române.

Marile fortificaţii franceze şi germane Maginot şi Siegfried

CONSTRUCŢIA LINIEI MAGINOT

Linia franceză de fortificaţii poartă numele aceluia care s'a străduit ani dearândul până ca să izbutească să înfăptuiască acest vechi punct din programul său. André Maginot a fost vreme de patru ani ministrul Apărării Naţionale în guvernele până în 1932.

Deputatul republican şi naţionalist, specializat în chestiunile militare, André Maginot a plănuit construirea acestei linii de fortificaţii, în vremea când ideia de pace era la modă şi nu se vorbea decât despre dezarmare.

Urmaşul său, Paul Painlevé, a condus personal studiile care s'au făcut înaintea lucrărilor.

In 1929 — 1930, fiind din nou la conducerea Apărării Naţionale, André Maginot a determinat începerea lucrărilor şi apoi grăbirea lor.

In 1936, lucrările erau terminate. In următorii doi ani s'au făcut unele adăugiri şi complectări, care au fost isprăvite în 1938.

Intreaga lucrare a costat şase miliarde franci francezi.

Linia Maginot se întinde dela Basel (Bâle, oraş în Elveţia) până la Montmédy pe o distanţă de 450 kilometri mergând alături de marele râu Rhin, trecând prin spatele altui râu mai mic numit Lauter şi traversând munţii Vosgi mai sus de Bitche, apoi pe la răsărit de Saar, prin faţa oraşului Metz, urmând cursul Moselei şi închizându-se la Chateau-Salius. In Nord, au fost construite zăgazurile dela Maubeuge, la Condé-sur-Escaut. Un braţ al liniei a fost ridicat până la marea Nordului, iar altul a fost coborît prin Alsacia-Lorena şi prin munţii Jura până la Rhin şi la fortificaţiile Alpilor.

Linia Maginot a creat sub pământ o vastă cazarmă, alături de care funcţionează nenumărate uzine electrice, infirmerii, magazii, căi ferate şi ascensoare ; în cazărmile subterane sunt bucătării, dormitoare, săli de repaos, etc..

Linia Maginot este apărată împotriva gazelor, împotriva carelor de luptă, împotriva incendiilor şi este ferită de inundaţie. Toate instalaţiile sunt sub adăpostul unor imense ziduri de beton.

LINIA GERMANĂ SIEGFRIED

Linia germană de fortificaţii a fost lucrată de 500.000 oameni. La această construcţie au fost necesare : şase milioane tone ciment, trei milioane suluri de sârmă, 650.000 metri cubi de lemn şi un număr excepţional de mare de vagoane cu fier şi oţel. In fiecare zi, materialul necesar era transportat de 8.000 vagoane de cale ferată.

Linia Siegfried cuprinde 22.000 adăposturi betonate. Începută în primăvara anului 1936, lucrarea s'a executat foarte grabnic, începând dela data de 28 Mai 1938 şi a fost terminată la începutul anului 1939.

Instalaţiile liniei germane sunt la adăpost contra gazelor şi au cele mai perfecţionate mijloace de transmisiune ; cazărmile se află la o mare adâncime pentru ca soldaţii să se poată odihni chiar şi sub cel mai înverşunat bombardament. In adăposturi sunt depozitate mari cantităţi de apă, hrană şi muniţii.

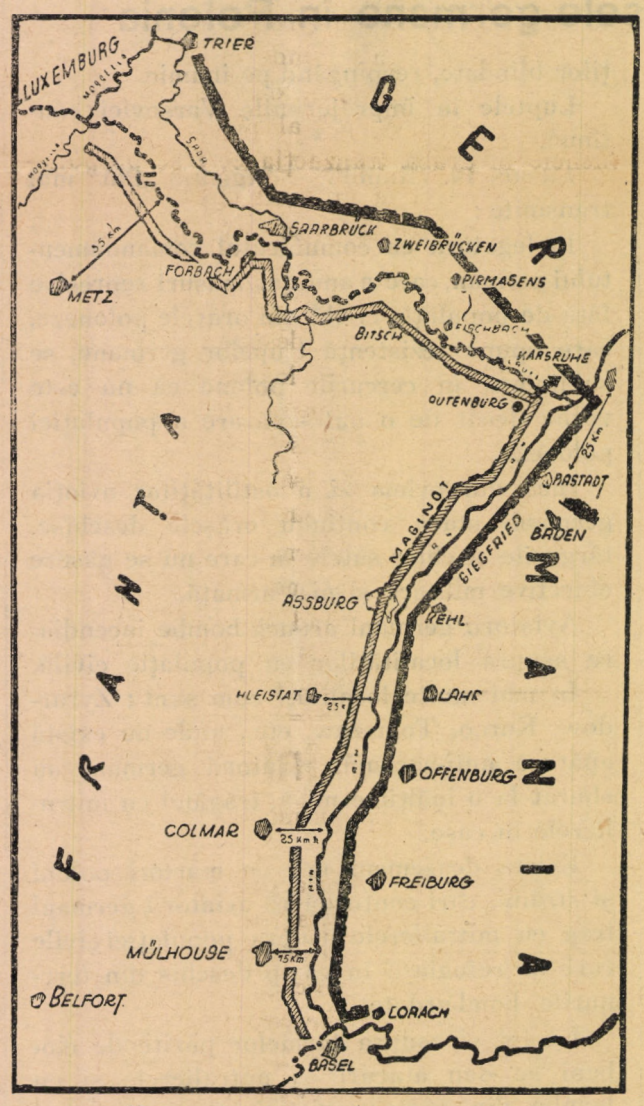
In afară de lucrătorii din taberile de muncă, au contribuit la executarea lucrărilor câteva divizii de infanterie şi câteva batalioane de geniu, cari verificau lucrările şi făceau primele experienţe. Trupele de geniu au ajutat în deosebi la construcţia obstacolelor : reţele de sârmă, apărarea contra carelor de asalt şi camuflarea mijloacelor de transmisiune.

In timpul lucrărilor, au fost necesare 200 cantonamente mari pentru muncitori.

Linia Siegfried porneşte dela punctul sud al frontierei franceze şi merge până la punctul ei cel mai sus ; urmează în continuare frontiera belgiană şi se termină la jumătatea graniţei olandeze, acolo unde regiunea mlăştinoasă împiedică orice acţiune militară.

Harta frontului franco-german
Aci e regiunea Saar. Arcul arată întinderea frontului. Săgeţile arată înaintările franceze. Punctele negre sunt poziţiile germane de rezistenţă

Harta frontierei franco-germane cu fortificaţiile celor două linii, Maginot şi Siegfried, dela Basel (Elveţia) până la Trier (lângă Luxembourg)

Astfel de fortificaţii, cum sunt aceste două, între graniţa franceză şi germană, nu s'au mai făcut până acum, de când e lumea.

De aceea, toţi specialiştii şi mari conducători de armate, din toate ţările, urmăresc cu deosebit interes începutul luptelor pe acest front.

Părerea generală este, că aci poate dura războiul un timp foarte îndelungat. Vom vedea.

Operele de artă din Paris au fost evacuate

Paris, 13 Sept. (Rador). — Ingrijirea bogăţiilor artistice şi a marilor colecţii literare şi istorice este complet asigurată în momentul de faţă, sub conducerea d-lui Jean Zay, ministrul instrucţiunii publice.

Capodoperile muzeelor şi palatelor naţionale Louvre, Luxembourg, Versailles, Compiegne, Fontainebleu, etc., muzeele oraşului Paris, muzeele particulare, cum ar fi muzeul Rodin, au fost evacuate sau protejate pe loc. Timp de 10 zile, 150 camioane de mare tonaj au străbătut şoselele tixite de vehicule spre destinaţiile fixate în interiorul ţării. S'au luat măsurile cele mai mari de siguranţă faţă de monumentele, bisericile şi catedralele situate în zonele ameninţate, precum şi faţă de sticlăriile şi operile statuare ale acestor monumente. In sfârşit, documentele cele mai preţioase şi rare ale Bibliotecii Naţionale, Arsenalului şi Marinei, ale bibliotecilor muzicale dela Operă şi dela Conservator, ale Muzeului Pedagogic, etc., adică 1300 de lăzi conţinând mai bine de 60.000 de documente, au putut fi puse la adăpost încă înainte de mobilizarea generală.

O armată cehoslovacă va lupta în Franţa

Legaţia Cehoslovaciei la Paris — care, după cum se ştie, n'a fost desfiinţată după dispariţia statului cehoslovac — a adresat un apel „tuturor cehoslovacilor stabiliţi în Franţa şi cari au rămas credincioşi patriei lor", cerându-le să se prezinte în ziua de 14 Septemvrie în faţa consiliului de revizie, pentru a forma o armată cehoslovacă.

In declaraţia făcută cu acest prilej, d. ministru cehoslovac la Paris, *Osuski,* a arătat că luptând cu armele în mâini, „cehoslovacii voiesc să aducă astăzi singura dovadă posibilă a fidelităţii lor faţă de Franţa aliată şi a amiciţiei lor pentru Polonia şi Anglia".

Rusia a chemat noui contingente sub arme

Ziarele ruseşti au publicat în zilele acestea o ordonanţă a mareşalului Voroşilov, comisarul poporului pentru apărarea naţională, care prevede chemarea sub arme a clasei 1919 şi a jumătăţii a doua din clasa 1918. Această chemare se va produce între 15 Septembrie şi 15 Octombrie.

Vor fi chemate deasemenea sub arme elemente din clasele mai vechi şi anumite elemente din clasele 1920 şi 1921.

In acelaş timp, vor fi trimişi la vatră soldaţii cari în 1936 au fost chemaţi sub arme pentru serviciul de trei ani şi cei cari în 1937 au fost chemaţi pentru serviciul de doi ani. Prima din aceste două serii se va elibera la 30 Decembrie, iar cea de a doua la 1 Decembrie.

Ordonanţa precizează însă că lăsarea la vatră a soldaţilor activi din districtele militare situate la frontiera de vest a Uniunii Sovietelor şi anume din districtele Leningrad, Rusia Albă, Kiew, Moscova, Charkov şi Kalinin, va avea loc mai târziu.

Corespondentul agenţiei germane D.N.B. subliniază, că această ultimă dispoziţie a fost luată din cauza evenimentelor europene. Ziarele ruseşti consacră lungi articole chemării sub arme a noilor clase.

Problemele agriculturii

Despre rechiziţii, semănat, culesul porumbului etc.

Intr'o comisiune ce s'a întrunit zilele trecute la ministerul agriculturei, d. N. Cornăţeanu, ministrul agriculturei, a strâns în jurul său în afară de directori de serviciu, şi câţiva agricultori de seamă, pentru a aviza la măsurile de luat în actualele împrejurări.

S'a arătat care este situaţia şi s'au propus o serie de măsuri menite să îmbunătăţească starea actuală.

Propunerile făcute de agricultori sunt foarte chibzuite şi cu putinţa de aplicat. Astfel s'a cerut în primul rând să se respecte legea rechiziţiilor, şi în special s'a cerut ca preţuirea rechiziţiilor să nu fie derizorie (o bagatelă). O măsură bună ar fi ca rechiziţiile să fie plătite imediat pentru ca, cu aceşti bani să se înlocuiască în parte mijloacele de producţie ce au fost rechiziţionate.

S'a mai cerut ca rechiziţionarea semînţelor să fie înconjurată. Transporturile de seminţe să fie executate cu precădere, pentru ca însămânţările de toamnă să nu sufere. O sămânţă selecţionată e o garanţie pentru o recoltă bună.

Pentru executarea muncilor agricole în regiunile unde lipsesc braţele s'a propus să se aducă oameni din regiunile de munte, unde nu se strânge recoltă şi nu se fac semănături de toamnă. E cert că şi această măsură poate găsi posibilitate de aplicare.

S'a mai cerut să se suspende lucrul la şosele cel puţin pe timpul cât se culege porumbul şi se fac semănături de toamnă.

In unele regiuni, cu toată bunăvoinţa pusă de autorităţi, aceste operaţii s'au făcut cu întârziere. S'a cerut să se ia măsuri pentru golirea silozurilor.

Una din propuneri a mai fost şi crearea unui stat major economic agricol pe lângă ministerul agriculturii.

D-nii ministru N. Cornăţeanu şi sub secretar de stat Mihail Şerban au ascultat cu atenţie toate aceste păreri şi propuneri. Ambii sunt însufleţiţi de cele mai bune intenţii şi nu ne îndoim că toate vor găsi putinţa de aplicarea cât mai potrivit.

„Argus" *A. Petrovici*

Preţurile cerealelor sunt în creştere

In marele ziar economic „Argus" din Bucureşti, cu data de 16 Septemvrie 1939, a apărut sub titlul de sus un articol, din care dăm şi noi următoarele părţi :

In timp de războiu nevoile de materii prime şi de alimente ale tuturor ţărilor sunt cu mult mai mari decât în vremuri normale şi chiar decât în vremea de nesiguranţă care precede războiul şi în care se mai speră încă în posibilitatea de a-l înlătura.

Prima urmare a începerii războiului din Europa a fost o bruscă sporire a cererilor de materii prime şi de alimente, pe toate pieţele, ceeace a dus la o urcare aproape generală a preţurilor mai ales la cereale şi la produsele agricole.

Ştirile pe care le primim de pe piaţa noastră de export şi din străinătate anunţă, că preţul grâului s'a urcat într'o singură zi cu 10.000 lei la vagon, că fasolea a câştigat în două săptămâni 40.000 lei la vagon, orzul 8000 lei şi secara 6000 lei, ca să nu mai vorbim decât de cele mai importante produse agricole.

In astfel de împrejurări însă apar în târguri şi la sate numeroşi cerealişti improvizaţi, cari profitând de lipsa de informare şi de naivitatea unor ţărani isbutesc să cumpere produsele acestora la preţuri scăzute, dar pe bani peşin. Nevoia de bani a ţăranului şi a micilor producători e cunoscută. Dorinţa de a-şi vinde produsele la un preţ ce i se pare bun, dar care a scăzut faţă de nivelul de azi al pieţii, îl face să încheie în grabă tranzacţia ce i se propune peentru a constata nu mult după aceea, cât a pierdut din cauza lipsei sale de prudenţă (prevedere).

Socotim din această cauză, necesar, a informa pe producători despre situaţia reală a pieţii şi îi sfătuim ca înainte de a încheia vreo tranzacţie să caute a afla care e tendinţa pieţii, ce preţuri se dau în fiecare zi şi numai după aceea să vândă grâul lor celui care îl cere şi dă un preţ bun.

Piaţa cerealelor e fermă. Cererile de cereale sunt mereu mai mari şi preţurile se urcă. Numai cunoscând această realitate, producătorii români îşi vor putea valorifica munca lor aşa cum li se cuvine.

Cârciumarii concentraţi pot pune înlocuitori

Pentru a veni în ajutorul debitanţilor (cârciumari, bodegari, restauratori) concentraţi şi a-i feri pe deoparte, de a pierde vadurile de comerţ prin închiderea sau închirierea localurilor de debit, iar pe de altă parte, de contravenţii şi anulări de brevete, fiindcă nu se pot ocupa personal de comerţ. Administraţia Comercială M. A. T. — prin abatere dela dispoziţiunile art. 201 din legea monopolului potrivit cărora debitantul este obligat să exercite comerţul personal şi pe a lui răspundere — a dispus următoarele :

1. Debitanţii de băuturi spirtoase concentraţi indiferent de felul brevetului ce posedă, pot încredinţa conducerea debitelor lor, pe tot timpul concentrării :

a) Soţiilor ;

b) Rudelor (părinţi, fraţi, veri, cumnaţi).

c) Funcţionarilor angajaţi în debite.

Pe tot timpul concentrării, aceşti înlocuitori vor exercita comerţul în numele debitantului titular : ei vor introduce băuturile în debit, plătind taxele şi impozitele cerute acestui comerţ, tot în numele debitantului titular.

3. Veţi atrage atenţia organelor de control de sub ordinele dvs., să nu şicaneze aceşti înlocuitori dresându-le acte de contravenţie că exercită comerţul de băuturi spirtoase cu brevete străine, ci din contră, să le dea toate îndrumările pentru ca toate operaţiile comerciale ale debitanţilor concentraţi să fie executate corect şi legal. In felul acesta şi Statul îşi va încasa taxele şi impozitele ce i se cuvin.

4. Funcţionarii fiscali care vor dresa acte de contravenţie atât debitanţilor concentraţi, pe prezumţia că şi-ar fi închiriat debitele şi brevetele cât şi înlocuitorilor lor, pe considerentul că exercită comerţul de băuturi spirtoase cu brevet străin, precum şi aceia cari nu vor da toate îndrumările legale pentru ca înlocuitorii debitanţilor concentraţi să nu se găsească în vreuna din stările de contravenţie prevăzute în legea monopolului, *vor fi aspru pedepsiţi.*

Procesele verbale de contravenţie nu vor fi aprobate.

INFORMAŢIUNI

O RUGARE CĂTRE ABONAŢI. Imprejurări grele, în a căror descriere nu putem intra acum, ne îndeamnă a vă pune la inimă următoarele : Ceice aveţi restanţă la abonament, binevoiţi a trimite aceşti bani. Pentru d-voastră este o bagatelă, dar pentru noi face mult, căci restanţierii sunt mulţi, deşi n'am trimis nimănui foaia decât la cerere. Vremurile sunt grele, cheltuelile sunt mari, necazurile de tot felul cresc, toate acestea — după atâtea decenii de apariţie regulată — pun în cumpănă existenţa viitoare a „Foii Poporului", care în fiecare săptămână v'a adus în casă numai îndemnuri bune şi de folos..... Ceice au inimă, să nu uite uşor acest lucru !....

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA „FOAIA POPORULUI"

URCAREA TARIFULUI DE TREN. Cu ziua de 15 Septemvrie 1939 s'a urcat preţul biletelor de tren cu 5 la sută, iar tariful de mărfuri cu 10 la sută.

BILETE DE BANCĂ (lei de hârtie) în circulaţie am avut la 2 Septemvrie 1939 în sumă de 44 miliarde 909 milioane 887 mii 575 lei, faţă de 42 miliarde 355 milioane 96 mii 830 lei la 26 August 1939, — aşa spune ultimul comunicat săptămânal al Băncii Naţionale publicat în zilele acestea.

† Dr. OCTAVIAN PRIE, fost rector al Academiei Comerciale din Cluj, a încetat din viaţă, la clinica din Cluj, în ziua de 12 Septemvrie 1939. Inmormântarea a avut loc Joi 14 Sept.. Răposatul e un fiu al judeţului Sibiu, născut în comuna Săcădate, dintr'o fruntaşe familie de ţărani. Şi-a făcut studiile la liceul din Sibiu şi Blaj, iar universitatea la Budapesta, unde şi-a luat doctoratul, apoi s'a întors profesor la Blaj, de unde după războiu a trecut la Cluj. In mai multe rânduri a fost deputat şi senator în Parlamentul României. Bărbat robust, plin de viaţă şi iubit de societate, răposatul lasă regrete la toţi cari l-au cunoscut şi i-au apreciat activitatea de bun Român. „Foaia Poporului încă pierde în răposatul un vechiu colaborator şi bun sprijinitor al ideilor noastre. — Odihnească în pace !

DUCELE DE VINDSOR, cum se numeşte acum fostul rege al Angliei care s'a mulţumit de tron pentru a se căsători cu o americană, a primit libertatea să se întoarcă în Anglia. Joi 14 Septemvrie 1939 a vizitat pe fratele său , Regele George. Aceasta a fost prima întrevedere, în ultimii 3 ani între cei doi fraţi. Despre Ducele de Windsor, care s'a întors cu soţia, se spune că va primi un înalt post militar.

TRENURILE ACCELERATE (expresе) între Germania-Slovacia si ţările balcanice şi-au reluat circulaţia peste Budapesta.

REGLEMENTAREA TRAFICULUI DE PLĂŢI şi de mărfuri, între România şi Ungaria, s'a aranjat din nou în ziua de 14 Septemvrie 1939, când s'a semnat la Budapesta o convenţie valabilă până la 31 Iulie 1940. Noua convenţie intră în vigoare la 20 Septemvrie, până când va fi aprobată de ambele guverne. Luăm cu plăcere ştire de acest nou aranjament, care credem că va fi în folosul ambelor ţări, dar îndeosebi al României, care are în Ungaria vreo 300 milioane lei, bani ce stau la Banca Naţională a Ungariei.

SLOVACIA CUMPĂRĂ GRÂU din Iugoslavia, spre care scop o delegaţie slovacă se află de prezent la Belgrad.

PREŞEDINTELE ROOSVELT al Statelor Unite vrea — se spune — să livreze în viitor armament numai celor 2 democraţii europene (Anglia şi Franţa). Spre acest scop va cere schimbarea legii neutralităţii în prima şedinţă a parlamentului care se întruneşte la 21 Sept. c..

RADIO LONDRA a înfiinţat un serviciu zilnic de informaţii în limbile italiană, română şi iugoslavă. Buletinul în limba română va fi difuzat: primul la ora 21 (ora britanică de vară), iar al doilea la ora 21,45, pe lungimile de undă 49/59 si 30/96 m.

CEREALE AFLATE IN PORTUL BRĂILA. In silozurile din docurile portului Brăila, s'au înmagazinat Joi 14 Sept. c., 217.160 kgr. cereale şi s'au predat 264.074 kgr. In total sunt înmagazinate 16.164.308 kgr. cereale şi anume: 511.090 kgr. porumb, 6.039.865 kgr. orz, 264.308 kgr. mazăre, 9.300.717 kgr. grâu, 13..290 kgr. măzăriche de grâu şi 35.038 kgr. secară. Locuri disponibile au mai rămas numai 21 cu capacitate totală de 126 vagoane.

UN PACT DE NEAGRESIUNE TURCO-GERMAN a fost desminţit de Agenţia telegrafică turcă în modul următor: Ştirea lansată din isvor străin, cu privire la apropiata încheiere a unui pact de neagresiune (neatac) între Turcia şi Germania, este lipsită de orice temeiu.

CANADA, marea ţară din America de Nord, declarându-se în stare de războiu cu Germania, a dat paşapoartele consulilor germani aflători în Canada, invitându-i să părăsească ţara. Canada este dominion englez, adică ţară sub suveranitatea Angliei.

ORELE OFICIOASE LA PRIMĂRIA SIBIU. Primăria Municipiului Sibiu aduce la cunoştinţa publicului, că, cu începere dela 7 Septemvrie a. c., orele de lucru la Primărie sunt dela ora 8 până la 13, aceasta chiar şi în zilele de Luni şi acelea ce urmează după sărbătorile legale.

Audienţele la D-nii Primar, ajutori de Primar şi şefii de serviciu sunt între orele 11-13, afară de zilele de Joi şi Sâmbătă, când audienţele sunt suspendate.

Instrucţiuni pentru apărarea pasivă

Fiecare cetăţean trebuie să facă instrucţie de 2 ore lunar sau 24 ore întrun an

Dela 1 Septembrie 1939 a început pe întreg teritoriul ţării instrucţia de apărare pasivă, prevăzută de art. 11 din legea A. A. T. (24 ore pe an pentru toţi locuitorii ţării dela 7 — 60 ani).

Pentru a da exemplu, Domnul Ministru al Aerului şi Marinei, (însoţit de ofiţerii din acel departament şi familiile lor), a semnat primul în registrul deschis pentru evidenţă la instrucţia de apărare pasivă, *executând la cot cu ceilalţi participanţi*, mânuirea măştii şi trecerea prin camera de gaze.

Nu ne îndoim că acest exemplu va fi urmat şi de restul autorităţilor după programul fixat de Prefecturile de judeţe şi Primăriile oraşelor, având ca ghid directivele Ministerului Aerului şi Marinei, fiind convinşi dela mic la mare că numai astfel măsurile de apărare pasivă prevăzute de Legile şi Regulamentele în vigoare *vor deveni o realitate.*

*
* *

In conformitate cu art. 11 din Legea A. A. T., toţi cetăţenii ţării dela vârsta de 7 — 60 ani, trebue să execute 24 de ore de instrucţie pe an.

Directivele Ministerului Aerului şi Marinei Nr. 561/939 comunicate tuturor Prefecturilor de judeţe şi oraşe, prevăd următoarele şedinţe:

2 ore în luna Septembrie 1939, 2 ore în luna Octombrie 1939, 2 ore în luna Noembrie 1939, 2 ore în luna Decembrie 1939, 2 ore în luna Ianuarie 1940, 2 ore în luna Februarie 1940, 2 ore în luna Martie 1940, 2 ore în luna Aprilie 1940, 2 ore în luna Mai 1940.

Total 24 ore de instrucţie A. P., care se vor aduce la cunoştinţa populaţiei prin ordonanţe locale.

Prefecturile şi oraşele ţin deschise registrele de evidenţă la instrucţia A. P. *în mod gratuit,* pe lângă unităţile de Pompieri, unde se găsesc instructorii necesari pentru a învăţa populaţia cum să mânuiască aparatele de protecţie, cum să se dea primele ajutoare victimelor gazate şi cum să mânuiască extinctoarele.

Cei care la 1 Sept. 1940 nu vor avea executate 24 ore de instrucţie A. P., li s evor aplica sancţiunile art. 63 din Legea A. A. T., adică:

„Inchisoarea dela 1—30 zile, sau amendă dela 500 — 2.000 de lei".

Ministerul Aerului şi Marinei, Ministerul de Interne şi toate autorităţile fac sforţări pentru a instrui populaţia asupra măsurilor de apărare pasivă şi cer acesteia ascultare, fiind *în interesul* ei.

Pentru mărirea culturii plantelor textile

Din dorinţa de a intensifica (a mări, a lăţi) cultura plantelor textile, inul şi cânepa, unul din temeiurile străvechi ale industriei casnice ţărăneşti, şi de-a contribui prin aceasta, la creierea unei noui economii naţionale, d-l Const. Giurescu rezident regal, a prevăzut în programul său gospodăresc o campanie, organizată pe baze practice, pentru o cultivare cât mai lăţită a acestor plante în ţinutul Dunărea de Jos.

In acest scop d. rezident regal printr'o serie de ordonanţe, dispoziţiuni şi consfătuiri a isbutit încă din această primă parte a campaniei de lucru să înfăptuiască numeroase realizări pe teren, în cele zece judeţe ale ţinutului. Astfel a determinat pe mai mulţi mari proprietari să rezerve plantelor textile suprafeţe pornind dela minimum două hectare.

In acest sens, o încercare deplin reuşită s'a făcut în judeţul Tecuci, unde la un singur proprietar, s'au atins suprafeţe mai mari de o sută hectare.

Continuând activitatea începută, d. Rezident Regal Giurescu se îngrijeşte, în prezent, de procurarea instalaţiunilor necesare prelucrării materialului textil, făcând posibil astfel creierea de industrii în centrele rurale mai însemnate din ţinut.

Prin această campanie se va pune în valoare inul şi cânepa produs autohton (al ţării noastre) şi se va deschide noui izvoare economiei naţionale.

*

Ţăranii noştri ardeleni cultivă cânepa din cele mai vechi vremuri. Ii îndemnăm a face aceasta cu tot mai mare stăruinţă, îndeosebi acum, când spre pildă bumbacul se va scumpi şi va fi greu de procurat, din cauza războiului.

Şoseaua Galaţi — Braşov

D-l Constantin Giurăscu, Rezidentul Regal al Ţinutului Dunărea de Jos, a inspectat în zilele trecute lucrările celei de a doua porţiuni a şoselei Valea Sării - Poiana Mărului, arteră care va face legătura directă între Galaţi şi Braşov.

Dată fiind însemnătatea economică, strategică şi naţională a acestei căi de comunicaţie d-sa a luat măsuri pentru o cât mai rapidă intensificare a lucrărilor.

Să punem capăt flecărelilor

Asupra acestei chestiuni am primit următoarele rânduri, asupra cărora atragem deosebita atenţiune a cetitorilor noştri.

După temperamentul fiecărui popor,—buruenile flecarilor se găsesc pretutindeni, mai mult sau mai puţin numeroase.

La popoarele anglo-saxone, care, se ştie că sunt mai scumpe la vorbă, flecăreala găseşte mai puţin teren; din contră la naţiunile de gintă latină vorbăria abundă, desbătându-se în public o variată gamă de chestiuni, vrute sau nevrute, aşa, numai ca flecarii să se afle în treabă.

Dacă în timpuri normale, buruiana flecarilor, pare mai mult sau mai puţin inofensivă, — nu tot astfel se întâmplă în vreme de îngrijorare generală, când fiecare cuvânt nesocotit are urmări nebănuite şi fiecare trebue să cugete înainte de a vorbi.

Ca şi în alte ţări, tagma flecarilor există din nenorocire şi la noi, continuându-şi zilnic inoportuna ei activitate.

Autorităţile s'au sesizat de pericolul pe care-l înfăţisează această şleahtă de guralivi înconştienţi şi au luat întinse măsuri pentru stăvilirea răului.

Cu toate acestea, unii oameni, fără putere de discernământ asupra faptelor şi fenomenelor ce se petrec în jurul nostru, persevereză în atitudinea lor, fără a-şi da socoteală de cât rău imens poate face în actuala atmosferă încordată.

Cu sau fără intenţie, strategul de cafenea sau glumeţul depe stradă, îşi trâmbiţează părerile cu aroganţă.

Ce să mai spunem de cetăţenii cari pleacă în concentrare si discută între ei, în tramvae sau pe culoarele trenului, despre fel de fel de chestiuni militare ce nu ar trebui amintite nici în somn!?

Oricare ar fi denumirea ce se dă acestor inoportuni, — alarmişti sau simpli flecari — este bine să ne ferim de ei.

In afară de măsurile luate de guvern pentru curmarea răului, iniţiativa cea bună trebue să pornească din mijlocul cetăţenilor conştienţi, dornici de-a colabora cu autorităţile la menţinerea spiritului de ordine şi a liniştei în ţară.

Atunci când fiecare din noi, vom pune pavăză gurii, tagma flecarilor va dispărea dela sine.

Disciplina cetăţenească

In legătură cu problemele actuale din zilele de faţă, am mai primit următoarele rânduri informative :

Disciplina pe care trebue să ne-o impunem în aceste clipe, ne interzice să răspândim zvonuri falşe şi să manifestăm pentru sau contra vre-unui stat strein. Trebue să ne impunem fiecare această disciplină, fiindcă e în interesul nostru naţional să ne înfăţişăm în faţa lumii ca un popor ordonat, cum suntem dealtfel, care munceşte în linişte, pentru întărirea şi propăşirea ţării sale. Această linişte, nu vom îngădui să ne fie turburată, de vânturătorii inconştienţi de svonuri alarmiste.

Sub conducerea M. S. Regelui, ţara s'a pregătit în cele mai bune condiţiuni, pentru orice eventualitate. Acest gând ne dă liniştea sufletească, în care vom putea să luăm, la nevoe, cele mai potrivite măsuri de apărare. Românul a avut totdeauna conştiinţa solidarităţii naţionale, ca forţă de rezistenţă şi ca putere dinamică sporită. Suntem uniţi şi aceasta este tăria noastră.

Suntem uniţi sub un singur sceptru şi Suveranul nostru ştim că ne duce pe calea cea bună.

De aceea, muncim, în linişte şi nu îngăduim învrăjbiri pe chestiuni din afară, streine de interesele neamului nostru, acum, când de un an şi jumătate, sub îndemnul M. S. Regelui, am realizat solidaritatea naţională, înlăturând desbinările dinăuntrul ţării. Neavând porniri pătimaşe contra nimănui, urmând numai calea intereselor înalte ale ţării noastre, dorim să nu părtinim şi să nu urâm pe nimeni, ci păstrăm o leală neutralitate, dat fiind că spiritul pacific ce animă întregul nostru popor, îşi are raţiunea adâncă în faptul că întregirea neamului nostru este realizată, şi nu râvnim dela nimeni nimic. Ci muncim în linişte şi cu încredere, — neturburaţi de spaime alarmiste, nici de învrăjbiri pătimaşe, — pentru întărirea şi propăşirea ţării.

Germania are fier şi cărbuni

In urma acestui fapt, nu-i e frică de blocadă, spune un ziar german

Berlin, 12 Sept. (Rador). — Agenţia telegrafică germană (D.N.B.) transmite următoarele :

„Volkswirtschaftliche Correspondenz" (Corespondenţa Economică), ocupându-se de vorbirea mareşalului Göring, — ţinută în Berlin la 9 Sept. c. — în special de partea referitoare la materiile prime germane, scrie între altele :

„Cu toate că unele produse ne lipsesc, noi avem totuşi două materii prime de mare importanţă, anume cărbunele şi fierul, în mari cantităţi, cari au sporit în mod simţitor graţie succeselor militare fără asemănare de pe frontul dela răsărit şi graţie ocupării rapide a regiunulor industriale polone.

„Noi avem atât de mari provizii de materii prime, fier şi cărbuni, încât ele sunt unice pe continentul european. Exploatarea cărbunilor şi fierului este asigurată pentru cel puţin 10 ani. Exportul german spre ţările nordice, cari au cumpărat până acum cărbuni din Anglia, va putea să fie sporit, căci cărbunele englez va lipsi şi situaţia acestor ţări ar fi foarte precară".

Cele de sus poate să corespundă adevărului. Dar mai este un lucru foarte necesar în războiu : *petrolul,* din care este puţin în Germania şi nouile teritorii, adăugăm noi.

Marele ziar francez „Figaro"

despre starea de spirit a poporului german

Paris, 12 Sept. (Rador). — Ziarul „Le Figaro" scrie între altele următoarele :

„Dacă Germanii ar fi fost întrebaţi asupra necesităţii acestui război, numai un mic număr ar fi răspuns că-l vreau. Dar războiul a fost declarat. Toţi îl vor face aşa cum li se ordonă. Totuşi, această disciplină oarbă va termina prin a slăbi, deoarece felul german de judecată este deosebit — ca oricare adevăr, şi chiar de contradicţii.

„Acest popor ascultător si din instinct cu spirit de înregimentare, este totuşi un popor care are morala lui. Invadarea Poloniei poate prilejui buletine militare pline de triumfuri, chemate să dea speranţe poporului german. Va veni însă o zi, în mod fatal, când războiul va fi oglinda unei realităţi aspre, iar nu a unor izbânzi fugare".

Din parlamentul englez

Ce a spus primul-ministru Chamberlain

Londra, 13 Sept. (Rador). — In şedinţa de Mercuri după amiază a Camerei Comunelor, d. Chamberlain a făcut a doua declaraţie a sa asupra situaţiei dela începutul războiului actual. Intâmpinat cu călduroase ovaţii, primul ministru a spus :

„Cred că trebue să încep expunerea cu o dare de seamă asupra reuniunii (şedinţei) de eri a consiliului suprem de război, pe teritoriul francez, reuniune la care am luat parte atât eu cât şi lordul Chatfield din partea Angliei, d. Daladier şi generalul Gamelin din partea Franţei.

CE S'A DISCUTAT IN CONSILIUL SUPREM DE RĂSBOIU ?

Scopul acestei întruniri a fost să se facă posibil în faza cea mai apropiată a războiului un schimb de vederi direct şi personal.

Situaţia actuală a fost în întregime examinată, discutându-se măsurile ce trebuesc luate în viitorul cel mai apropiat. S'a hotărît să se mai ţină şi alte întruniri pentru menţinerea unui contact cât mai strâns între cele două ţări, cu privire la toate aspectele principale ale conducerii războiului.

Reuniunea s'a ţinut dimineaţa şi a fost completată cu alte convorbiri în cursul după amiezii.

Camera să nu se aştepte a-i face o dare de seamă amănunţită asupra multora din subiectele discutate. Este totuşi o chestiune importantă la care mă pot referi cu folos.

După cum era şi firesc, în cursul acestei reuniuni, şi anume în prima ei fază, a avut loc un schimb de vederi asupra stării actuale de spirit a opiniei publice în Marea Britanie şi Franţa.

ANGLIA ŞI FRANŢA

Sunt fericit că pot să asigur din nou Camera că este vădit că opinia publică de ambele părţi ale Canalului Mânecii este cu totul de acord. Poporul Franţei şi Poporul Marei Britanii sunt tot atât de hotărîte nu numai să-şi îndeplinească întru totul obligaţiile faţă de Polonia, ci să pună capăt odată pentru totdeauna încordării intolerabile de a trăi sub ameninţarea perpetuă a agresiunii naţional-socialiste.

Aliaţii noştri francezi sunt ca şi noi un popor iubitor de pace, dar nu mai puţin convinşi ca noi că nu poate fi pace câtă vreme primejdia naţional-socialistă n'a fost înlăturată. „Il faut en finir", (trebue să se sfârşească) a adăugat d. Chamberlain în limba franceză.

„M'am înapoiat din această reuniune întărit şi încurajat de deplina identitate de vederi constatată între noi şi guvernul francez asupra tuturor punctelor de politică şi strategie, pe care le-am discutat.

Nu este nevoe să stăruesc asupra credinţei mele în imensa valoare a acestor contacte personale, care fac să se poată stabili acea încredere mutuală, fără de care nu poate exista o adevărată armonie în acţiune".

SITUAŢIA INTERNAŢIONALĂ

Trecând apoi la situaţia actuală în imperiu, în Europa şi pe mai multe teatre de războiu, d. Chamberlain a spus :

„Zi de zi ne vin noi dovezi despre hotărîrea popoarelor din comunitatea britanică de peste mări. Dar această hotărîre nu este arătată numai prin cuvinte, ci şi prin fapte. Pot spune că atât în cercurile militare, cât şi în cele civile s'au luat măsuri care, în unele cazuri, au un caracter care merge departe. Aceste măsuri sunt îndreptate numai într'o singură direcţie anume : urmărirea scopului comun şi îndeplinirea sarcinilor comune.

Un număr din ce în ce mai mare de state străine şi-au declarat neutralitatea, dar aceasta n'a dus la nici un caz la slăbirea vigilenţei armate, care caracterizează acum Europa, ca rezultat al primejdiei naţional-socialiste pentru civilizaţia noastră.

Deocamdată, teatrul de războiu din răsărit este principalul centru de operaţii. Se pare că germanii încearcă să dobândească o hotărîre pe acest teatru, mai înainte de a fi siliţi să-şi mute formaţiile la apus pentru a întâmpina primejdia intervenţiei noastre aliate. Dacă aceste speranţe au fost până acum înşelate, faptul se datoreşte numai spiritului de neînvins al polonezilor, cari refuză a fi intimidaţi de greutatea materialului adus împotriva lor sau de superiotatea covârşitoare a forţelor aeriene germane.

In apus, francezii au început o înaintare metodică. Aceasta este o fază preliminară esenţială şi importantă despre care este natural ca francezii să nu vorbească mult. Este deajuns să spun că a avut un succes complet.

TRUPELE ENGLEZE IN FRANŢA

S'a făcut o declaraţie că forţa expediţionară engleză din Franţa a şi intrat în foc. Această declaraţie nu este întru totul conformă cu adevărul. Nu-i mai puţin adevărat însă că sunt în Franţa trupe engleze, dar ele n'au intrat încă în acţiune. Operaţiile normale de recunoaştere şi patrulare au fost continue şi numeroase escadrile ale forţelor aeriene britanice operează acum de pe teritoriul francez. S'au mai făcut şi alte sboruri reuşite de recunoaştere deasupra Germaniei, dobândindu-se multe informaţii folositoare asupra activităţii din lăuntrul frontierelor germane.

Două cuvinte foarte moderne

Randamentul şi economie, iată două cuvinte pe cari omul modern le aude zilnic pronunţându-se. „Principiile economiei". In toate domeniile industriale şi întreprinderile, economia este la locul de cinste şi persoane foarte inteligente îşi petrec tot timpul calculând în ce mod se poate spori randamentul exploatării şi să se facă să crească producţia.

Timpul e bani. Când se fac prea multe mişcări şi când te deplasezi prea mult dintr'un loc într'altul, rezultă din aceasta o scădere a producţiei şi prin aceasta o pierdere financiară. Când personalul lucrează zilnic 5 minute mai puţin, aceasta reprezintă pentru o întreprindere mare, o pierdere anuală care se cifrează la mii de franci. Insă mai ales maladiile cari atinq personalul fac orice întreprindere să piardă cei mai mulţi bani.

Astfel, de pildă, economiştii au calculat că pierderile financiare cauzate de paludism, numai în Indiile Engleze, variază între 23—50 milioane de lire sterline anual. Această sumă pare de necrezut, dar putem mai bine să ne dăm seama de ea când ştim că mor în fiecare minut în Indiile Engleze 2 persoane de malarie, adică 2880 pe zi. Afară de aceasta sunt peste 100 milioane de persoane anual atinse de paludism.

Insă lupta contra acestei maladii se duce într'un mod energic; natura din fericire a pus la dispoziţia umanităţii, sub forma chininei, un excelent remediu curativ şi preventiv contra frigurilor palustre.

Comisiunea Paludismului depe lângă Societatea Naţiunilor prescrie ca preventiv o doză zilnică de 0 grame 400 de chinină pe zi în timpul sezonului frigurilor; pentru tratamentul propriu zis, este suficient de a lua 1 gram — 1 gram 300 de chinină zilnic, timp de 5—7 zile.

Lupta contra paludismului satisface în acelaş timp şi atât punctul de vedere uman cât şi cel economic. (112).

MINISTERUL AERULUI ŞI MARINEI
Direcţiunea Personalului
Publicaţiune

Ministerul aerului şi Marinei ţine examen pentru ocuparea unor posturi de personal bugetar şi diurnist, astfel:

In ziua de *29 Septembrie* 1939, ora 9 a. m., în localul Ministerului pentru:
— Impiegaţi
— Ajutori Contabili

In ziua de *30 Septembrie* 1939, ora 9 a. m., în localul Ministerului pentru:
— Ingineri electro-mecanici
— Ingineri de Aeronautică
— Ajutori operatori topometri
— Conducători de lucrări publice
— Desenatori technici
— Cartografi desenatori.

In ziua de 2 *Octombrie* 1939, ora 9 a. m., în localul Arsenalului Aeronautic Cotroceni pentru:

— Şoferi mecanici
— Şoferi pentru Caterpillare.

Candidaţii vor înainta cererile la Direcţia Personalului M. A. M. până în ziua de *25 Septembrie 1939*, anexând următoarele acte:
— Extract de naştere (vârsta între 21—40 ani).
— Dovada studiilor
— Dovada satisfacerii serviciului militar
— Certificat de naţionalitate
— Certificat de necondamnare, liberat de Cazierul Judiciar.
— Certificat de sănătate.
— Declaraţie de limbile cunoscute.

Cererile primite după 25 Sept. 1939, sau fără actele complecte nu vor fi ţinute în seamă.

Condiţiile de studii minime sunt:

Pentru Ingineri: Diploma unei Şc. Politechnice, Secţia de Specialitate.

Pentru Conducători: Diploma unei Şc. de conducători de lucrări.

Pentru Impiegaţi: Diploma de bacalaureat teoretic sau comercial.

Pentru Aj. Contabili: Diploma Şc. Superioare de Comerţ.

Pentru Desenatori: Diploma Şc. Sup. de meserii, secţia desen sau o Şcoală de Specialitate

Pentru Cart. Desenatori: Diploma Şc. de Cartografie.

Pentru Aj. Operator Topometru: Diploma de absolvire a Şc. de topometrie de pe lângă Serv. Cadastrului din Ministerul de Agricultură şi Domenii.

Pentru Şoferi mecanici: Cartea de meşter sau calfă şi permis de conducere.

Pentru şoferi caterpillare: Permis de conducere.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SIBIU
Serviciul Administrativ
Nr. 9587|1939
Evid. Nr. 804|1939
Ordonanţă

Noi, *Dr. Sever Pop,* primarul Municipiului Sibiu,

Având în vedere multele reclamaţiuni intrate la această Primărie, că o parte din comercianţii din localitate caută să ascundă marfa ce se află în depozite,

Având în vedere, că prin aceasta s'ar produce o urcare nejustificată a preţurilor acelor mărfuri.

Având în vedere Legea pentru înfrânarea şi reprimarea speculei ilicite publicată în Monitorul Oficial Nr. 59 din 17 Iulie 1923

ORDONĂM:

Art. 1 — Este strict interzis comercianţilor din localitate de a ascunde marfa sau alimentele ce se află în depozitele lor.

Art. 2. — Niméni nu poate urca preţul mărfurilor puse în vânzare peste cel admis de lege.

Art. 3. — Nimeni nu poate acumula mărfuri sau alimente în cantităţi ce depăşesc nevoile lor normale de aprovizionare.

Art. 4. — Nimeni nu poate distruge sau sustrage din comerţ productele şi mărfurile sau să refuze vânzarea articolelor aflate în magazine ori în alte localuri.

SANCŢIUNI:

Art. 5. — Toţi aceia cari vor contraveni la dispoziţiunile prezentei ordonanţe vor fi pedepsiţi conform cu prevederile art. 9 şi 10 ale Legii pentru înfrânarea şi reprimarea speculei ilicite cu amendă dela 5000-30000 lei şi închisoare dela 15 zile la 9 luni.

Cu constatarea contravenţiunilor la ordonanţa de faţă se încredinţează organele prevăzute la art. 26 din Legea pentru înfrânarea şi reprimarea speculei.

Ordonanţa de faţă fiind de caracter urgent intră în vigoare 24 ore după afişarea ei.

S'a afişat azi la 11 Septemvrie 1939.

Sibiu, la 11 Septemvrie 1939.

Sănătate!

Primar, *Dr. Sever Pop*

Secretar General *Dr. Ioan Lupuţiu*

Publicaţiune

Nr. 1198|1939 14813

Comuna Avrig, judeţul Sibiu, dă în licitaţie publică conform L. C. P. în ziua de 28 Septemvrie a. c.

la ora 10: lucrările de tâmplărie dela pavilionul tineretului;

la ora 11: construirea unui pod de beton şi

la ora 12: aprovizionarea comunei şi şcoalei cu combustibil.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea la primărie.

In caz de nereuşită, se repetă licitaţia la 14 Octomvrie 1939 la aceleaşi ore.

Avrig, la 26 August 1939.

Primăria Comunei,
Primar, indescifrabil
Notar, indescifrabil

Familie germană

onorabilă, primeşte contra preţ convenabil, 2-3 eleve de curs secundar, în pensiune cu întreţinere complectă. Baie şi pian în casă. A se adresa la: **G. Michney,** Sibiu Str. Honterus 5.

Cetiţi publicaţiile din
„Foaia Poporului"

Judecătoria mixtă Sibiu secţia c. f.
Nr. 337/1939 c. f.

Extract din publicaţiunea de licitaţie

In cauza de executare făcută de urmăritoarea Banca se Industrie şi Comerţ s. a. din Sibiu contra urmăritului Ioan Fahesch.

Judecătoria

a ordonat licitatiunea execuţională în ce priveşte imobilele situate în comuna Vurpăr, circum. Trib. Sibiu, cuprinse în c. f. a comunei Vurpăr Nr. c. f. 257 şi nr. top. 2056, 2057 în val. de 6400 lei cu preţul de strigare de 4800 lei asupra ½ parte din imobilul cuprins în c. f. nr. 1288 şi nr. top. 1897, 1898, în val. de 4700 lei cu preţul de strigare de 3525 lei, asupra imobilului din f. f. nr. 454 şi nr. top. 260/1 cu preţul de strigare de 65.825 lei asupra imobilului cuprins în c. f. nr. 1431 şi nr. top. 2020 în val. de 25.000 lei cu preţul de strigare de 18.750 lei nr. top. 2949, 2950 în val. de 4400 lei cu preţul de strigare de 3300 lei competinţa dreptul de păşune în 1/573 parte în valoare de 500 lei cu preţul de strigare de 375 lei şi competinţa dreptul de păşune în 2 573 parte în valoare de 1000 lei cu preţul de strigare de 7500 lei pentru încasarea creanţei de 5744 lei capital şi acc.

Licitaţiuna se va ţine în ziua de 29 luna Septemvrie anul 1939, ora 15, în localul oficial al c. f. Sibiu, strada Carmen Sylva 7, uşa 33 parter.

Dată Sibiu, la 18 Ianuarie 1939.

Dir. c. f., Dr. Jurcă

Judecător, **Coman**

Pentru conformitate: **P. Cândea**

O fabrică de tors lână

s'a deschis în comuna **Orlat,** jud. Sibiu, sub firma Niţoiu şi Topârcean. Toarce la public şi cantităţi mici până la 10 kgr., lână ţigae şi ţurcană.